

اداره ده — بر چوق آتونه لر کچن صاییده
پشتدی. بر چوقاری ده بو صاییده پیتور. تورک
پوردی، نك منتظماً اگر ندریله سن آرزوایدیلیرسه
آتونه لرینی یگلتمه لرینی رجا ایدرز.

تورک پوردی

ناشری : تورک پوردی
مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

ییل ۱۳۳۱ صانی ۲۳ ۱۴ کانون ثانی ۱۳۳۱ ییل ۵ جلد ۹ صانی ۱۰۱

هانكى خاقانلر ، كندى عرقتك اولولغيله اوكوندى وهانكى ملت ، كندى
خاقاننه قربان اولدى؟
سويله اى طوپراق ،
تورك ملتى ، تورك خاقانى ... دكلى ؟ ! .

مصطفى خلدون

تماشا

دارالهدايه ك تمشيلي

X

- جوروك تمل -

ادبياتك وصنعتك بزده اك آزايلريله مش قسمى شهبه سز كه تماشادر. تمثيل
قابليتي كنديسنك موجود تماشا اثرلر مز نه قدر نادر سه بويله اثرلر مى
اوزرنده ياشاتا بيله جك تمثيل هيئتلىر مزده اوقدر قيتدر. مشروطيتك استحصالنى
تعقيب ايدن يدى بوجوق سنه نك هاى وهوين ايچنده تماشا به دائره بك جوق
لوله لر ايشيديله دى ده كل . فقط بوتون بو كورولتولر صنعت قبه سنده نادرا
برخوش عكس بر اقارق سيلينديلر. بونك ايچين چالیشان فردلر و جمعيتلر ايشك
كوجللكى و لازم اولان شيلرك اكسيكلكى يوزندن يارى يولده قالديلر و اطرافلرنده
- طبقى دوشن بر آدم كى - حاللرينه كوللر آجيانلردن چوق اولدى . چونكه
هنوز بو محيطده تماشانك قيمت و اهميتى بويوك قالا بايقجه آ كلاشيلما مشدى .
منور زمردنك مهم بر قسمى ايسه بديمى ذوقلرينى اوروپالى تماشا هيئتلىرىنك
قيسه مسافرلىكلريله نطمين ايدى و رلردى . تدقيقه لزوم كورمه دن مى قابليت سزلكه
ايمان ايدرك بو مشوم اعتقادلرينك بدينلىكى بيلارنده طاشيان وسوزلريله زهر
كى اطرافه سرين بو آدملر توركك دنى ، عاداتى ، صنعتى ، ادبى ، هر شينى

کې تماشاسنده يابانجي ايدلر؛ ومع التأسف تحصيللرينك ويرديكي قابليتله ملتلرينك يوكسك طبقه سنى تشكيل ايدرك اوکا بر قوت منبعى اولمق اقتدارنده بولندقلرى حالده حقيقتده ترقيسنك حائلى وصعفتك عاملى اولديلر. بونلرله خارجنده قالان كوچوك بر قسم ايسه سويله ديكمز كې سعيلىرىنك دوچار اولدينى مشكلات قارشيسنده مقصدلرينى ايلرى كوتوره ميورلردى.

بوتذبذبايچنده ايلك مدنى جسارت آدينى اسكى شهر امينى آتدى: كلخانه پارقى ودارالبدايىع كې ايكي بويوك مؤسسه ايله بويلدهنك تاريخنه آدىنى اونوتولماياحق صورتده قارىشديران جميل پاشا. حقيقتاً بلديه وارداتى يك آزو اصلاحه، اعمارده احتياجي يك چوق اولان بويلدهنك جمعيت عموميه سندن تماشاكې يك چوقلرينك روحنه بر شى سويله مەين و بعضلرينك كور تعصبينى تحريك ايدەن بر مقصد ايچين تخصيصات ايسته مك و آلمق وبويله بر مؤسسه نك تملنى آتمق مدنى جسارتك يوكسك بر نمونه سى ايدى. بو صورتله تماشايچين چالیشانك محتاج اولدينى شيلردن برى، پارا قسماً تدارك ايدلمش اولويوردى. فقط مسئله بونكله ده بيتيميوردى. بو دارالبدايىعه موفقيته ايصال ايدمك تشكيلات يايىق ومفيد عنصرلر بولمق لازمدى. ايسته جميل پاشانك موفقيتمزلىكى تماميله اختصاص ايشى اولان بوقسمده كورولدى. نەفرانسه دن جلب ايديلان صنعتكار آنطوان، نه بوراده تشكيل ايديلان تعليم هيئتى ودرسلىر ترقىيى تايمين ايدميه جكلردى. يكي شهر امينى سلفنك ايشنى تعقيب ايدر كن بعض تبديلات ياپدى. وبونده دها عملى بر صورتده چاليشقده واردى. بر طرفدن مؤسسه نك مكتب قسمى يكي عنصرلرى يتيشديرمك چاليشير كن ديكر طرفدن ده مختلف تماشاهيئتلىرىنك كزيده عنصرلرينى تشكيل ايدەن يتيشمش ممثلر طويلا نارق بعضى تماشايچىلرينك حاضر لاتيديريلماسنه غيرت اولونيوردى. ايسته «چوروك تمل» بوسعيك ايلك نمره سيدر.

بوراده جدى بر تماشاي تنقيدى ياپاچق ده كار و يكي باشلايان شيلر ايچين شوقى قيراجق بر درشتلك كوستر مك مسلكمزه كلدر. اونك ايچين بوباشلانغيچك هيئت عموميه سى حقيقتده بيان ايدمك جكمز ايلك مطالعه متشبت ومخضرلرينى تبريك وتقدير اولاجقدر. چارشنبه آقشامى تپه باشنده «چوروك تمل» تماشاسنك -

طبقی اور وپاده اولدینی کی۔ منور بر زمزمه قارشیسندہ عمومی تکراری یاپیلدی۔
اولا دارالبدایعک موسیقی قسمی تشکیل ایدن معلملردن مرکب منتظم و کزیده
برایجه ساز طاقی مختصر بر راست فصلی یابدیلر . بوموسیقیمیزک بر موفقیتی
عدا اولوناجق قدر مکمل برشیدی . عمومی برلرده ، سالونلرده کوروب
دیگله دیکمز ساز طاقلرینک تأمینہ موفق اولامادینی توافق وانتظام ایله سامعلره
یکی برشی قارشیسندہ بولوندقلری احساس ایدیوردی . بوندن سوکره اترک
تمثیلی باشلادی . «چوروک تمل» امیل فابریک «لامه زون دارژیل - آلچی او»
اسمندہ کی اثرندن یاپیلمش بر تطبیق (آداب تاسیون) در . محرری اولان حسن
سعاد بک ، ادبیات جدیدہ زمزمہ سنک ممتاز بر شاعری ، برقاج اثری و «کیرلی
چاماشیرلر» اسمندہ کی بک موفق اولمش بر تطبیقیله تماشا ادبیاتندہ قدرتی تسلیم
ایتدیرمش بر ذاتدر . بونک ایچین «چوروک تمل» حقندہ فکرلرده اوکجه دن
حاصل اولمش بر ای انتظار واردی . سوبله مکہ حاجت کور میوزک تطبیقی اثرلرده
موفقیات اصلی باشقه بر لسانندہ یازلمش اولدینی حس ایتدیرمه مک دیمکدر .
بومقصدده آنجق اترک موضوعی اولان وقعه ایله اونک جریان طرزینک ، اشخاصک
محلی اورنه کلره او یغون بر حاله کتیر یله سیله استحصال اولونور . بالخاصه مدعالی
اثر (پیهس آتہ ز) لرده مدعا (تہ ز) نک محیطک ذہنیتہ موافق اولماسی شرطدر .
مثلا ینہ دارالبدایع هیئت اعضاسندن ابن الرقیق احمد نوری بک فرانسزجه دن
نقلاً تطبیق ایتدیکی «اوطه لقی» و «کلین - قاپین آناء» تماشالری محلی خصوصیتلره
بک صمیمی بر معکس اولاجق قابلیتده بولوندقلری ، بونقطه یه جوق اعتنا اولونارق
تطبیق ایدلدکاری ایچین موفق اولمشلردی . یوقاریده بحث ایتدی کمز «کیرلی
چاماشیرلر» ده بویله ایدی . برنجی عائله نک بیقینتیلری اوزرینه تاسیس اولونان ایکنجی
عائله نک حیاتده اوغرایاجنی الماردن بحث ایدن و مدعا اولارق بر عائله قادینتک
کندی سعادتتی چو جوقلرینک ضررینه تاسیسه حق اولمادینی فکرینی ایلری
سورن «چوروک تمل» تماشا سنک ده موضوع اعتباریله تورک مسلمان - حیاتنه بک
او یغون اولابیلمه سی قابل ایکن وقعه نک جریان و اشخاصی جوق قسملرنده
بونی او حیاتدن اوزا قلاشدیرمشدر .

تمثيله كلنجه ايسته بوراده بزده تماشانك الك مهم نقصانى - هر زمان اولادىنى
 كې - كوزم چار يوردى: قادين. دارالبدايك ايلك محنه سنده طوبلانان خانلر
 تماشانك الك سچمه مثلله لرى اولقله برابر ينه چوق قصورلى ايدىلر .
 ايجلر نده تلفظ اعتباريله قولاقارك عصيانى دعوت ايمه ين هيچ كيمسه يوقدى .
 كوزم توركجه ، قادينلر مذك دوداقلر ندىن الك نازك وانجه آهنگلرى آلاق
 قانادلانان سويلى ديل ... اوفى يهوده آرايوردق . الك مهم محنه لرك الك مهمه
 خطا بلر نده جمله لر آراسندن سيوريه رك كندى سنى كوسترمن بر تلفظ خطاسى
 بوتون تاثيرى برضربه ده ازوب يتيرمن برشى اولويوردى . وبو حال بر دفعه
 داها تورك محنه سنى قادينسز ياشاماسنده كى امكانسز لنى اثبات ايدى يوردى . بو
 اختيارسز قصورلى بر طرفه براقيلرسه ممثل خانلر وظيفه لرىنى اى ايفالايتدىلر .
 مثاللر ده كوچوك بعض حركت و جهيه و اطوار خطا ريله برابر مدحه لايق
 بر موفقيت كوستردىلر .

حاصلى باشلار كن ده سويله ديكمز كې بوايلك تمثيل دارالبدايك - استقبالده
 كندى سندن برشى بگله نيله بيله جكنى اثبات ايدمن - بر موفقيتى اولدى . بزبر تماشا
 مفتونى وتورك عالمنك مدنى آديملرى سنى چوغلماسى و چابوقلاشماسى طرفدارى
 صفيله بو موفقيتى آقيدىلار و داها بويوكارىنى دىلر و بكارلر .

ج . س .

X

اقتصاديات

برلين - استانبول يولى

برلين - استانبول يولى ودها دوعروسى برلين - بغداد يولى مسئله سى بزم
 ايجون يكي برشى كورونيور . برچوقار مزاوفى محاربه حاضره نك طبيعى نتيجه لر ندىن
 برسى عدايدرلر . حالبوكه آلمانلر ايجون بويك اسكى بر مسئله در . مشهور فرم دريق